

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ
WATER RESOURCE MANAGEMENT IN THE PHANOM DONG RAK
MOUNTAIN RANGE OF THE LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN SI SA KET PROVINCE

¹สรายุทธ งามหอม, ²พระอุดมปัญญาภรณ์ และ ³ชุมพล ศรีราตรี
¹Sarawut Ngahom, ²Phraudompanyaphorn and ⁴Chumpon Sriratree

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Sisaket Buddhist College, Thailand

¹pr_tao@hotmail.co.th

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษามาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ และ 3) วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) สัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) ประชากรและกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) ผลการวิจัยพบว่า 1) มาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ จะใช้การบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน คือ (1) การกำหนดนโยบายสาธารณะที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสังคม (2) สร้างความรับ

¹ อาจารย์, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ

² อาจารย์, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ

³ อาจารย์, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ

ผิด (Accountability) และความโปร่งใสตรวจสอบได้ และ (3) สร้างเสริมกลไกการจัดการน้ำแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและการมอบอำนาจสู่ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดเล็ก 2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรัก จะมีวิธีการพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การป้องกัน และแก้ไขภัยธรรมชาติด้านน้ำ และการป้องกัน แก้ไขมลพิษทางน้ำ จะพัฒนาอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการใช้ประโยชน์ คือ (1) การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างผสมผสาน (2) สนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองคุณภาพน้ำโดยตระหนักถึงคุณค่าของปริมาณน้ำ และ (3) การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ โดยนำเอาระบบการวางแผน ติดตาม ประเมินผลและการวิจัยมาใช้ นำเอาระบบข้อมูลทุกด้านมาประกอบการตัดสินใจ 3) วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ตามหลักจัดการทรัพยากรน้ำแบ่งออกได้ 4 ประการ (1) การพัฒนาแหล่งน้ำหรือการจัดการน้ำ (2) การจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ (3) การอนุรักษ์แหล่งน้ำในลุ่มน้ำ (4) การแก้ไขปัญหา น้ำท่วม และการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ และแหล่งน้ำ ด้วยการดูแลรักษาฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ อย่างบูรณาการบนฐานของหน่วยงานนิเวศกายภาพและหน่วยงานสังคมที่มีขอบเขตชัดเจน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; ทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรัก; องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

Abstract

The objectives of this research included: 1) to study the measures and mechanisms of water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range of the local administrative organizations in Si Sa Ket Province; 2) to study the water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range of the local administrative organizations in Si Sa Ket Province; and 3) to analyze the water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range of the local administrative organizations in Si Sa Ket Province. It was a qualitative research through in-depth interviews. The target group of key informants for interviews was purposively selected. Findings of this research were as follows. 1) Measures and mechanisms of water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range of the local administrative organizations in Si Sa Ket Province were through sustainable water resource management as follows. (1) Participation of all social sectors in public policy settings was taken into account; (2) Accountability and transparency were encouraged; (3) Mechanisms of integrated water resource management were enhanced through the participation of all

stakeholders and delegation of authorities towards small watershed areas. 2) For water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range, there were methods of water resource development, water allocation, prevention and remediation of natural water calamities, prevention and mitigation of water pollution. The development would be based upon the balance between natural resource protection and utilization including: (1) integrated water resource management; (2) encouragement in water quality conservation and protection by building awareness in the value of water quantity; and (3) problem-solving of water resource through the use of planning, monitoring, evaluating and researching system and bringing all aspects of data system for decision making. 3) The analysis of water resource management in the Phanom Dong Rak Mountain Range of the local administrative organizations in Si Sa Ket Province following the water resource management principles could be divided in four aspects including: (1) water resource development or water management; (2) efficient water allocation; (3) water resource conservation in the watershed areas; (4) problem-solving for flooding and conserving the upper reaches, water resources and water sources through integrated conservation and restoration of upper reaches and water resources on the basis of clearly defined scope of physical ecology and social units.

Keywords: Management; Water Resource in the Phanom Dong Rak Mountain Range; Local Administrative Organizations in Si Sa Ket Province

บทนำ

ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพราะการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน จะป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากอุทกภัยในอนาคตที่จะเกิดกับประชาสังคมและภาคเศรษฐกิจ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เกษตรกร ภาคธุรกิจและนักลงทุน ในนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนสร้างความมั่นคงของประเทศ (วิจารณ์ พานิช, 2544) โดยการจัดการน้ำ ทั้งด้านกายภาพและการปรับระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการบูรณาการทั้งการวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดการด้านน้ำ ต้นทุนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดยการปรับปรุงระบบโครงข่ายน้ำให้เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการจัดการความต้องการใช้น้ำ เพื่อป้องกัน บรรเทา และลดผลกระทบจากอุทกภัยและภัยแล้งในอนาคตต่อประชาสังคมและภาคเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เกษตรกร ภาคธุรกิจ

ทรัพยากรน้ำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ สัตว์และการดำรงรักษาระบบนิเวศ ทั้งการอุปโภคบริโภค การทำเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การผลิตไฟฟ้าพลังน้ำและการคมนาคมขนส่งทางน้ำ น้ำยังมีความสำคัญต่อการรักษาสภาพนิเวศป่าและนิเวศลำนน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ ประเทศไทยซึ่งเคยมีน้ำให้ใช้อย่างไม่จำกัด แต่สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเพิ่มขึ้นของประชากร และการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการใช้น้ำมีมากขึ้น ขณะที่การทำลาย ป่าต้นน้ำซึ่งเป็นแหล่งดูดซับน้ำตามธรรมชาติยังเป็นไปอย่างต่อเนื่องรุนแรง ได้ส่งผลกระทบ ต่อการชะล้างพังทลายของดิน แหล่งน้ำตื้นเขินเก็บกักได้น้อยลง นำไปสู่ปัญหาน้ำหลากท่วม ในฤดูฝนและการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเป็นประจำทุกปี และทวีความรุนแรงขึ้น ประกอบกับ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ จนเกิดปัญหาการขวางทางไหลของน้ำและการขาดความตระหนักของคนในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ไม่ประหยัด และไม่ถนอมรักษาทั้งปริมาณและคุณภาพน้ำ ทำให้ขาดแคลนทรัพยากรน้ำและมีคุณภาพเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ซ้ำเติมให้ปัญหาทรัพยากรน้ำมีความหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การพัฒนาแหล่งน้ำ จึงเป็นงานที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชน ส่วนใหญ่ของประเทศ ในการช่วยให้เกษตรกร ทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี ในปัจจุบันพื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่ทุกภาคของประเทศเป็นพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝน และน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชได้รับน้ำไม่ สม่าเสมอตามที่พืชต้องการเป็นผลให้ผลผลิตที่ได้รับไม่ดีเท่าที่ควร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสนพระราชหฤทัย เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจาก พระราชดำริประเภทอื่น ทรงให้ความสำคัญในลักษณะ "น้ำคือชีวิต" ดังพระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2529 ความว่าตอนหนึ่ง "...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้า ไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ..." (สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2545)

การบริหารจัดการน้ำ จึงเป็นกระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป...ซึ่งการจัดการน้ำนี้ เรามักกล่าวถึงกันเสมอๆ ว่าการจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน” นั้น มีหลักการอย่างไร สามารถอธิบายได้ว่า การจัดการน้ำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือโดยด้านใดด้านหนึ่งแบบเอกเทศ ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ โดยหลักแล้วจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องผสมผสานแบบรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อย่างที่เรียกกันว่า “บูรณาการ” ด้วยหลายวิธีหลายเทคนิค และผู้คนในสังคมทุกชุมชนยอมรับ จึงจะนำไปสู่การจัดการหรือแก้ปัญหา

ต่างๆ เกี่ยวกับน้ำได้อย่างสัมพันธ์กัน ผลการศึกษาวิวัฒนาการด้านนโยบายทรัพยากรน้ำของไทย (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2544)

เทือกเขาพนมดงรักในจังหวัดศรีสะเกษ ทอดยาวตามแนวเขตแดนไทย-กัมพูชา ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสลับซับซ้อนกันหลายลูก โดยมีที่ราบบนภูเขาบ้าง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 180 เมตรถึง 471 เมตร (ที่ยอดเขาระหว่างพลาญหินแปดก้อนและพลาญหินศาล) ขอบนอกด้านทิศใต้มีลักษณะยกตัวขึ้นเป็นหน้าผาสูงชัน เทลาดลงไปทางด้านทิศเหนือ จากสภาพพื้นที่ที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนกันหลายลูกดังกล่าว ทำให้เกิดเป็นลำห้วยลำธารหลายสาย เช่น ห้วยจันทร์ ห้วยตาเส็ด ห้วยทา ห้วยกะเจ็ด ห้วยตาเมิน ห้วยตะแบง ห้วยชะยุ่ง ห้วยจะแล ห้วยตะไคร้ ห้วยหิน ห้วยดำนไธ ห้วยอ่างตานัน ห้วยสังกต และห้วยอะมาเรีย เป็นต้น ปัจจุบัน การจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาพนมดงรัก ได้มีการพัฒนาการบริหารโดยผ่านหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น การได้ดำเนินไปตามแนวนโยบายของผู้บริหารและแนวนโยบายของรัฐ จากความสลับซับซ้อนของทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักเทือกเขาพนมดงรัก การเข้าไปดูแล รักษา บำรุง ป้องกัน บริหารจัดการ อาจไม่ทั่วถึง จากองค์การสหประชาชาติได้พยายามผลักดันให้แต่ละประเทศนำแนวคิด IWRM มาใช้ใน เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการจัดการทรัพยากรน้ำกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2545)

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพให้มีความสมดุลระหว่างคนกับคน คนกับชุมชน ชุมชนกับชุมชน และคนกับสิ่งแวดล้อมเกิดความสมดุลในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำตามแนวเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ
3. วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) สัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) สัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant interview) ประชากรและกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 28 คน ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ปฏิบัติภาครัฐ (Government Sector) คือ นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 10 คน นักวิชาการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 คน กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 4 คน

1.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติภาคชุมชน (Community Sector) คือ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เทือกเขาพนมดงรัก จังหวัดศรีสะเกษ 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล คือเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ศรีสะเกษ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพขั้นตอนจะเป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีกระบวนการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันเป็นระบบ (Keith F. Punch, 1998) คือ การแสดงข้อมูล สรุปยืนยันและตรวจสอบข้อมูล ซึ่งอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนาต่อไป

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของลำน้ำตามแนวเทือกเขาพนมดงรัก

แนวเทือกเขาพนมดงรักน้ำมีลำน้ำและห้วยที่น้ำจากเทือกเขาพนมดงรัก ชายแดน ไทย-กัมพูชา ด้านอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอนายูง และอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ ไหลหลากลงมาตามลำห้วยร่องน้ำธรรมชาติผ่านฝายน้ำล้นและไหลลงอ่างเก็บน้ำ ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำที่อยู่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ติดเทือกเขาพนมดงรัก มีลำห้วยและอ่างเก็บน้ำ จำนวน 12 แห่งประกอบด้วย 1. ห้วยตา 2. ห้วยขุน 3. ห้วยขยุง 4. ห้วยสำราญ 5. ห้วยทับ

ทัน 6. ห้วยศาลา 7. ห้วยตึกชู 8. ห้วยจันทร์ 9. อ่างเก็บน้ำหนองสะอากค์ 10. อ่างเก็บน้ำห้วยตาจู 11. อ่างเก็บน้ำหนองสี 12.อ่างเก็บน้ำด่านไธ

สภาพโดยทั่วไป เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง กักเก็บน้ำได้ตลอดปี ในช่วงฤดูหนาวจะมีนกเป็ดน้ำมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากอ่างเก็บน้ำจะมองเห็นเทือกเขาพนมดงรัก ด้านหลังจะเป็นพลาญหินที่มีโขดหินขนาดเล็ก-ใหญ่ เรียงรายอยู่ตลอดแนว และบนพลาญหินยังมีร่องหินทราย ที่ถูกกัดกร่อนด้วยธรรมชาติ เหมาะสำหรับใช้เป็นที่พักศึกษาธรรมชาติ และพักผ่อนหย่อนใจ

2. มาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้การบริหารจัดการน้ำ แบบยั่งยืน คือ

- 1) การกำหนดนโยบายสาธารณะที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสังคม
- 2) สร้างความรับผิดชอบ (Accountability) และความโปร่งใสตรวจสอบได้
- 3) สร้างเสริมกลไกการจัดการน้ำแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและการมอบอำนาจสู่ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดเล็ก ให้ทำการรณรงค์ขับเคลื่อนให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ผู้ใช้น้ำในระดับพื้นที่ผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ จัดทำประเด็นและสังเคราะห์วาระสำคัญเพื่อบรรจุไว้ในกระบวนการร่าง พ.ร.บ. น้ำภาคประชาชนเพื่อให้มีกฎหมายการบริหารจัดการน้ำที่แก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มีมาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเทือกเขาพนมดงรัก โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ นอกจากนี้จะเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้น้ำโดยตรงแล้วยังเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัย ยังมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนประกาศและกฎหมายในระดับราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น ข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร เทศบัญญัติของเทศบาลต่างๆและข้อบังคับสุขาภิบาลทั่วประเทศรวมแล้วมีเกือบหนึ่งร้อยฉบับกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ

3. ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเทือกเขาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มีวิธีการหรือกิจกรรมดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดสรรน้ำ การป้องกันและแก้ไขภัยธรรมชาติด้านน้ำและการป้องกัน แก้ไขมลพิษทางน้ำ เพื่อให้สามารถใช้น้ำให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดสมเหตุสมผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยใช้กระบวนการในการจัดหาน้ำ จัดสรร อนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ อย่างยั่งยืน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำในทุกพื้นที่ มีความเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อการบริหารจัดการน้ำความหมายโดยรวมของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามมาตรการ วิธีการหรือกระบวนการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาปัญหา การวางแผน

การกำหนดนโยบาย การพิจารณาตัดสินใจในการดำเนินการจัดหา จัดสรร อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ และแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาค เป็นธรรมและยั่งยืน ที่สำคัญยังหลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน ในการจัดการน้ำที่มองเป็นองค์รวม (Holistic) เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการจัดสรรน้ำและการควบคุมการใช้น้ำในบริบทของสังคม เศรษฐกิจ และเป้าหมายของสิ่งแวดล้อม การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ การตั้งราคา ค่าน้ำการเรียกเก็บค่าน้ำจากผู้ใช้น้ำตามปริมาณน้ำที่ใช้ หรือตามประเภทพืชที่เพาะปลูกในอัตราที่สะท้อนถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสในการจัดหา

4. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเกื้อหนุนมรดกขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ในการบริหารจัดการน้ำการจัดการชุมชนบนพื้นที่ต้นน้ำ ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มีแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เกิดความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาแบบทางสายกลาง หมายรวมถึง การพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการใช้ประโยชน์หนึ่งในสองส่วน ดังนี้

1) การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างผสมผสาน

2) สนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองคุณภาพน้ำโดยตระหนักถึงคุณค่าของปริมาณน้ำที่มีอยู่จำกัด

3) การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ โดยนำเอาระบบการวางแผน ติดตาม ประเมินผลและการวิจัยมาใช้ นำเอาระบบข้อมูลทุกด้านมาประกอบการตัดสินใจ

การบริหารจัดการน้ำจึงเน้นการใช้ประโยชน์ในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การอุปโภค บริโภค การประกอบอาหาร ชำระร่างกาย การเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ และตระหนักและเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อวงจรการเกิดน้ำในระบบนิเวศธรรมชาติของป่าต้นน้ำ เป็นหน้าที่ของทุกคนและทุกภาคส่วนต้องช่วยกันปกป้อง ดูแลรักษา อนุรักษ์ป่าต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เพื่อให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำใสสะอาดไหลตลอดทั้งปี อีกทั้งในอนาคตจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาทางเศรษฐกิจและการพัฒนาความเป็นอยู่ให้สูงขึ้นจำเป็นต้องใช้น้ำปริมาณเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่ปริมาณน้ำมีจำนวนจำกัดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

5. วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเกื้อหนุนมรดกขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลไกทฤษฎี วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเกื้อหนุนมรดกขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ตามหลักจัดการทรัพยากรน้ำแบ่งออกได้ 5 ประการ

1) การพัฒนาแหล่งน้ำ หรือการจัดการน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อรักษาพรมแดนรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มุ่งถึงการจัดหาน้ำ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของกรมทรัพยากรน้ำ วางแผนการใช้น้ำอย่าง มีระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดมีการใช้อย่างยั่งยืน

2) การจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรักษาพรมแดนรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ จัดสรรน้ำและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละลุ่มน้ำ จำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการ งานจัดสรร และการใช้ ทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ

3) การอนุรักษ์แหล่งน้ำในลุ่มน้ำ การอนุรักษ์แหล่งลุ่มน้ำเพื่อรักษาพรมแดนรักของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ พื้นที่ต้นน้ำ ต้องอนุรักษ์ระบบป่า ในแหล่งน้ำธรรมชาติบางแห่งต้นเงินมีวัชพืช สิ่ง เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาน้ำให้มีคุณภาพดี เป็นหน้าที่ของประชาชนที่จะต้องร่วมมือ กันรักษาแหล่งน้ำดูแลน้ำให้มีคุณภาพ

4) การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นกิจกรรมสำคัญ เพราะในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม จึงมีการ ใช้มาตรการควบคุมคุณภาพน้ำ ทั้งในชุมชนเล็กชุมชนใหญ่ รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรม ประสบ ปัญหาเน่าเสียอีกทั้ง การบริหารจัดการน้ำที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องใน ลุ่มน้ำด้วย นับตั้งแต่ที่ดิน รวมไปถึงทรัพยากรคน การบริหารจัดการน้ำให้คนในชุมชน ดังต่อไปนี้ (1) การพัฒนาแหล่งน้ำหรือจัดหาน้ำเพื่อประโยชน์ด้านต่างๆ ที่ประสบปัญหา การ ขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง (2) จัดสรรและใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมี ประสิทธิภาพและยุติธรรม ในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีน้ำตามธรรมชาติ หรือแหล่งน้ำต่างๆ ที่ได้พัฒนา ไว้ จะต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้การนำน้ำที่มีอยู่ในแต่ละสภาวะไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ กลุ่มกิจกรรมต่างๆ ด้วยความยุติธรรม และ(3) อนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ และแหล่ง น้ำด้วยการดูแลรักษาฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติและแหล่ง น้ำที่สร้างขึ้น ไม่ให้เสื่อมโทรมลงตามธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ เพื่อให้ต้นน้ำลำธาร และทรัพยากรแหล่งน้ำมีสภาพการใช้งานได้ยืนนาน เริ่มตั้งแต่ต้องมีการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ต้องรักษาหรือหยุดยั้งไม่ให้เกิดการทำลายระบบนิเวศน์เพื่อควบคุมหรือรักษาให้พื้นที่ต้นน้ำ ลำธารที่เป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติให้มีต้นน้ำลำธารที่เป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติให้มีต้นน้ำลำธาร หรือพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์จะเป็นแหล่งเก็บรวบรวมน้ำฝน ไว้ในช่องของดินแล้วค่อยๆ ระบายลงสู่ต้นน้ำลำธารต่างๆ ให้เกิดมีน้ำใช้เองตามธรรมชาติ ความเชื่อมโยงกัน อย่างบูรณา การบนฐานของหน่วยงานนิเวศกายภาพและหน่วยงานสังคมที่มีขอบเขตชัดเจน

อภิปรายผล

จากการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเกษตรกรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. มาตรการ กลไก การบริหารจัดการน้ำเพื่อเกษตรกรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ มีการใช้หลักการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน คือ 1) การกำหนดนโยบายสาธารณะที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสังคม 2) สร้างความรับผิดชอบ (Accountability) และความโปร่งใสตรวจสอบได้ และ 3) สร้างเสริมกลไกการจัดการน้ำแบบบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและการมอบอำนาจสู่ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดเล็ก ให้ทำการรณรงค์ขับเคลื่อนให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ผู้ใช้น้ำในระดับพื้นที่ผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ จัดทำประเด็นและสังเคราะห์วาระสำคัญเพื่อบรรจุไว้ในกระบวนการร่าง พ.ร.บ. น้ำภาคประชาชนเพื่อให้มีกฎหมายการบริหารจัดการน้ำที่แก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จันทราณี สงวนนาม (2536) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การใช้ทรัพยากรขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การบริหารเป็นเรื่องของกระบวนการผสมผสานหรือการประสานงานเพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้แก่การบริหารเป็นกระบวนการการบริหารเป็นเรื่องขององค์การที่เกี่ยวข้องกับคนการบริหารที่มีประสิทธิภาพทำให้ได้รับผลลัพธ์ที่ต้องการและมีการตัดสินใจที่ถูกต้องการบริหารที่มีประสิทธิภาพทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดการบริหารทำให้มุ่งเน้นลงไปที่กิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับแนวคิดของสุรัสวดี ราชกุลชัย (2547) กล่าวว่า การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการหรือการชี้นำ (Directing/ Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์การ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

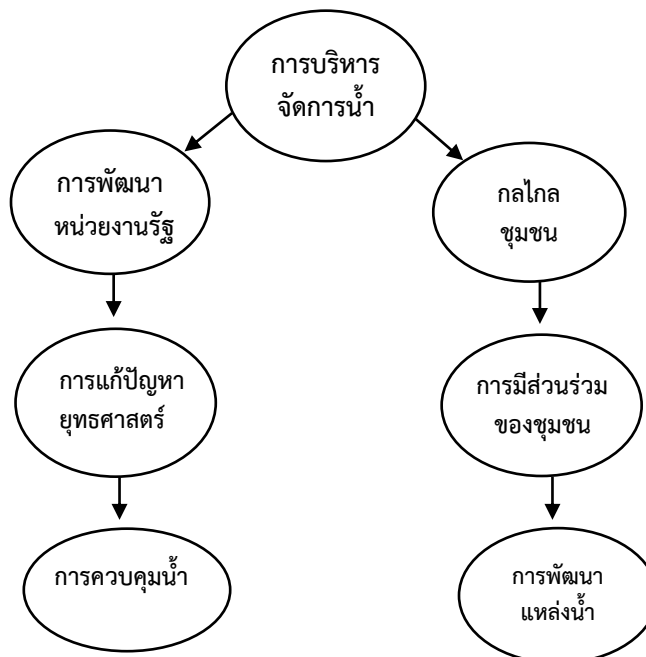
2. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเกษตรกรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ได้ใช้รูปแบบการพัฒนาอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างการค้าของทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับการใช้ประโยชน์ คือ 1) การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างผสมผสาน และ 2) สนับสนุนการอนุรักษ์ และคุ้มครองคุณภาพน้ำ โดยตระหนักถึงคุณค่าของปริมาณน้ำ และ 3) การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ โดยนำเอากระบวนการวางแผน ติดตาม ประเมินผลและการวิจัยมาใช้ น้ำเอาระบบข้อมูลทุกด้านมาประกอบการตัดสินใจ การบริหารเป็นกระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การและสั่งการควบคุมกำกับความพยายามของสมาชิกขององค์การและใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนด

ไว้เป็นลักษณะที่สำคัญของการบริหารซึ่งมีลักษณะสำคัญ 8 ประการดังนี้ 1) การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งมิใช่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งถ้าจะกล่าวถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารนั้นก็เรียกว่าผู้บริหาร 2) การบริหารเป็นงานที่จุดหมายทั้งนี้หมายความว่าในการบริหารงานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดหมายไว้ก่อนไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ก็ตามส่วนการบริหารนั้นจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดหมาย 3) การบริหารเป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมภายในและภายนอกองค์กรดังเช่นถ้าผู้บริหารต้องการจะปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็อาจได้โดยการจัดหาเครื่องจักรเครื่องมืออันทันสมัยมาใช้จัดการฝึกอบรมคนงานให้มีความสามารถยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กรและผู้ปฏิบัติงานด้วยตัวอย่างผลกระทบต่อสังคมภายนอกเป็นต้นว่าถ้าองค์กรนั้นมีนโยบายที่จะทำประโยชน์ต่อสังคมเช่นส่งเสริมการศึกษาในชุมชนโดยให้ทุนการศึกษาหรือบริจาคเงินก่อสร้างโรงเรียนก็นับว่าองค์กรนั้นมีส่วนช่วยพัฒนาสังคมภายนอกองค์กรหรือองค์กรบางแห่งอาจไม่มาพาต่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งองค์กรของตนก่อขึ้นเช่นสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นผลของการบริหารอันมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์และสิ่งแวดล้อม 4) การบริหารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มคนธุรกิจก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยกลุ่มคนมิใช่เป็นความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงบุคคลเดียวเท่านั้นทั้งนี้เพราะว่าคนเราย่อมมีขอบเขตความสามารถกาจัดทั้งด้านกำลังกายกำลังสมองและเวลาจึงจำต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลมาช่วยกัน 5) การบริหารจะได้รับผลสำเร็จด้วยดีก็แต่โดยการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่นนอกเหนือไปจากเจ้าของธุรกิจทั้งนี้เนื่องจากบรรดาเจ้าของเช่นผู้ถือหุ้นอาจไม่มีเวลาหรือความสามารถในการบริหารจึงต้องจัดหาผู้อื่นที่มีความสามารถในการบริหารจึงต้องจัดหาผู้อื่นที่มีความสามารถในการบริหารให้มาบริหารในองค์กร 6) การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ก็แต่โดยการใช้ความรู้ความชำนาญและการฝึกฝนอบรมทางด้านบริหารมาโดยเฉพาะจึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่งผู้บริหารโดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุดไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิคในการปฏิบัติโดยตรงแต่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความชำนาญในการบริหารได้แก่การวางแผนการจัดองค์การ ฯลฯ 7) การบริหารเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตนไม่สามารถมองเห็นได้แต่สิ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าการบริหารดำเนินไปอย่างไรได้ผลดีหรือไม่เพียงใดนั้นก็คือผลงานเพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องวัดความสามารถทางการบริหารและ 8) เจ้าของธุรกิจไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเสียเองโดยทั่วไปแล้วคณะผู้บริหารมักจะเป็นกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่มีความสามารถทางการบริหารทำหน้าที่ในนามของเจ้าของธุรกิจรวมถึงปัจจัยอื่นที่มีความสำคัญเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการบริหารที่แสดงถึงศิลปะในกระบวนการทำงานของแต่ละบุคคลเพื่อให้บรรลุจนเป็นผลสำเร็จโดยที่ผู้บริหารมักไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติแต่ผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ทำงานจนสำเร็จตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือก

3. วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อสุขภาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อสุขภาพนมดงรัก ตามหลักจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดทิศทางแบ่งออกไว้ 4 ประการ 1) การพัฒนาแหล่งน้ำ หรือการจัดการน้ำ 2) การจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ 3) การอนุรักษ์แหล่งน้ำในลุ่มน้ำ 4) การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม (4.1) การขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง (4.2) จัดสรรและใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม (4.3) อนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ และแหล่งน้ำ ด้วยการดูแลรักษาฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการบนฐานของหน่วยทางนิเวศกายภาพและหน่วยทางสังคมที่มีขอบเขตชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของพะยอม วงศ์สารศรี (2552) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่างๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่างๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนัก ความสามารถ ความต้องการความถนัด และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาการบริหารจัดการน้ำเพื่อสุขภาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ ได้องค์ความรู้จากการศึกษา ตามแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 การบริหารจัดการน้ำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อรักษาพนมดงรักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) การพัฒนาแหล่งน้ำ หรือการจัดการน้ำ 2) การจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ 3) การอนุรักษ์แหล่งน้ำในลุ่มน้ำ 4) การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วมในประเด็นที่ 4 แบ่งออกเป็น 3 ข้อย่อย คือ 1) การขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้ง 2) จัดสรรและใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม 3) อนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำ ด้วยการดูแลรักษาฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรน้ำ อย่างบูรณาการบนฐานของหน่วยงานนิเวศกายภาพและหน่วยงานสังคมที่มีขอบเขตชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการวิสามัญ วุฒิสภา, (2544). รายงานการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำที่สัมฤทธิ์ผลในประเทศไทย, ม.ป.ท.: ม.ป.พ..
- จันทรานี สงวนนาม, (2536). เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหาร สถานศึกษาระดับสูง, กรุงเทพฯ : ม.ท.ป..
- มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, (2544). โครงการ “แนวนโยบายการจัดการน้ำสำหรับ ประเทศไทย” เล่ม 1, รายงานการวิจัย, ม.ป.ท. : ม.ป.พ..
- ประเวศ วะสี, (2549). กระบวนการนโยบายสาธารณะ, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : มูลนิธิ สาธารณสุขแห่งชาติ,
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2552). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน ดุสิต.
- วิจารณ์ พานิช, (2544). ธรรมชาติของการมีส่วนร่วมของประชาชน และกระบวนการทางด้าน สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2547). การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, (2545). การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของ ประเทศไทยและแนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบผสมผสาน, ม.ป.ท.: ม.ป.พ..
- Keith F. Punch (1998). *Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative Approaches*. London: Sage Publication.

